

TARIM İŞLERİNDE KENDİ NAM VE HESABINA ÇALIŞAN KADIN

-2926 sayılı Kanuna göre tarım sigortalısı olmak için 22 yaşını doldurmuş aile reisi kadın olmak şartı aranmakta iken 4956 sayılı Kanunla 2/8/2003 tarihinden itibaren 22 yaş sınırı 18 olarak değiştirildi, kadınlar için aile reisi olma şartı kaldırıldı. Böylece aile reisi olma şartı aranmadan tarımsal faaliyette bulunan kadınlar Bağ-Kur tarım sigortalısı kapsamına alındı.

5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 7 nci madde ile Bağ-Kur tarım sigortasına tabi kadın sigortalılar için 2/8/2003 tarihi öncesi için de uygulanmakta olup, 2003 yılından önce tevkifat kesintisi yapılan kadınların tevkifat kesintisi belgesi ile Kuruma müracaat etmeleri halinde sigortalılıkları başlatılmaktadır.

BAĞIMSIZ VE HİZMET AKDIYLA ÇALIŞANLAR TESCİL VE HİZMET DAİRE BAŞKANLIĞI

Daha fazla bilgi için:
Bağımsız ve Hizmet Akdiyle Çalışanlar
Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığı
Mithatpaşa Cd. No: 7 Sıhhiye/ ANKARA
0 (312) 458 70 00

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK
İLEŞTİM MERKEZİ

SOSYAL GÜVENLİKTE KADINLARA YÖNELİK UYGULAMALAR

DOĞUM BORÇLANMASI

-Doğum nedeniyle işinden ayrılan kadın sigortalılara yönelik düzenleme ilk defa 2008 yılı Ekim ayından itibaren (4/a) sigortalısı olan kadınlar için 2 doğuma kadar ve her bir doğum 2 yıllık süre, 11/9/2014 tarihinden itibaren (4/b) ve (4/c)'li kadın sigortalılar da kapsama alınarak borçlanma sayısı 3 doğuma çıkarıldı.

-Doğum borçlanması yapılabilmesi için 5510 sayılı Kanun kapsamında sigortalı tescil ile kısa vade ya da uzun vade yönünden prim ödenmiş ya da bildirilmiş olmak yeterlidir.

-Borçlanma tutarı müracaat tarihinde geçerli olan prime esas günlük kazanç alt ve üst sınırları arasındaki günlük kazancın % 32'si üzerinden hesaplanır tebliğ tarihinden itibaren 1 ay içinde ödenmektedir.

ÜCRETSİZ DOĞUM VE ANALIK İZNI SÜRELERİ BORÇLANMASI

-4857 sayılı Kanununun 74 üncü maddesi kapsamında yarım çalışma ödeneğine hak kazanamayan kadınların ücretsiz izin süreleri (birinci doğumda 60 gün, ikinci doğumda 120 gün, sonraki doğumlarda ise 180 gün) ile 4857 sayılı Kanuna göre verilen 6 aya kadar ücretsiz izin süresi ve doğum izni süreleri (16 hafta, çoğul gebelikte 18 hafta) 5540 sayılı Kanununun 41 inci maddesi kapsamında borçlandırılır.

ANALIK NEDENİYLE GEÇİCİ İŞ GÖREMEZLİK ÖDENEĞİ

-Analık sigortasından sigortalıya analık haline bağlı olarak ortaya çıkan iş göremezlik süresince doğum öncesi ve sonrası toplam 16 hafta (112 gün), çoğul gebelikte 18 hafta (126 gün) günlük geçici iş göremezlik ödeneği verilir.

-Ödenek doğumun olduğu tarihten önceki oniki aydaki son üç ay içindeki prime esas kazançlar toplamının, bu kazançlara esas prim ödeme gün sayısına bölünmesi ile hesaplanır. (4/a) sigortalıları için prim, ikramiye vb. var ise kazanca % 50 oranında eklemeye yapılır

-Ödenek yatarak tedavilerde günlük kazancının yarısı, ayaktan tedavilerde ise üçte ikisi üzerinden hesaplanır.

EMZİRME ÖDENEĞİ

-Sigortalı kadına veya sigortalı olmayan karısının doğum yapması nedeniyle sigortalı erkeğe ödenir.

-(4/a) sigortalısı için doğumdan önceki bir yıl içinde en az 120 gün kısa vadeli sigorta kolları primi bildirilmiş olması, (4/b) sigortalısı için doğumdan önceki bir yıl içinde en az 120 gün kısa vadeli sigorta kolları priminin ödenmiş, prim ve prime ilişkin borcu bulunmaması gerekir.

-Sigortalılığı sona erenlerin üçyüz gün içinde doğan çocukları için doğum tarihinden önceki onbeş ay içinde en az 120 gün prim ödenmiş olması halinde, kendi çalışmalarından dolayı gelir veya aylık alan kadına ya da gelir veya aylık alan erkeğin sigortalı olmayan eşine çocuğun yaşaması şartıyla ödenir. Çoğul gebelikte her bir çocuk için ayrı ayrı ödeme yapılır

-Her bir çocuk için doğum tarihinde geçerli olan ve Kurum Yönetim Kurulunca belirlenip Bakan tarafından onaylanan tarife üzerinden emzirme ödeneği ödenir.

BAKIMA MUHTAÇ AĞIR ENGELLİ ÇOCUĞU OLAN KADIN

-Emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanması talebinde bulunan kadın sigortalılardan başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli çocuğu bulunanların, 2008 yılı Ekim ayından itibaren geçen prim ödeme gün sayılarının ¼'i, prim ödeme gün sayıları toplamına eklenir ve eklenen bu süreler emeklilik yaş hadlerinden indirilir.

-Emeklilik gün sayısına ilave ve yaştan yapılan indirim zorunlu sigortalılar yanında isteğe bağlı sigortaya prim ödeyen kadınlara da uygulanır.

-Çocuğun ağır engelli olup olmadığının tepiti için SGK'ya müracaat edilir.

-Emeklilik gün sayısına ilave ve yaştan indirim yapılırken çocuğun doğum tarihine, ölüm tarihine, çocuğun evli olup olmadığına, kadın sigortalı boşanmış ise velayetin kadın sigortalıda olup olmadığına, çocuğun, kadın sigortalı tarafından evlat edinilip edinilmediğine, başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli çocuğun birden fazla olmasına, 2828 sayılı Kanun hükümlerine göre korunma, bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinden ücretli veya ücretsiz sürekli ve yatılı olarak faydalanıp faydalanmadığına göre belirlenir.

-Kadın sigortalılara ilave edilecek hizmetin hesabında, (4/a), (4/b) ve (4/c) kapsamında 2008 yılı Ekim ayı başından sonra geçen, 2008 yılı Ekim ayı başından sonra isteğe bağlı sigortalı olarak prim ödenen, 1/10/2008 tarihinden önce 2925 sayılı Kanuna tabi geçen, 2008 yılı Ekim ayı başından sonra geçen ve 5510 sayılı Kanun ile 3201 sayılı Kanun kapsamında borçlandırılan süreler dikkate alınır.

VERGİDEN MUAF İŞLERİ YAPAN KADIN

-193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde belirtilen işleri, (evlerde kullanılan dikiş, nakış, mutfak robotu, ütü ve benzeri makine ve aletler hariç olmak üzere, muharrir kuvvet kullanmamak ve dışarıdan işçi almamak şartıyla; oturdukları evlerde imal ettikleri havlu, örtü, çarşaf, çorap, halı, kilim, dokuma mamulleri, kırpıntı deriden üretilen mamuller, örgü, dantel, her nevi nakış işleri ve turistik eşya, hasır, sepet, süpürge, paspas, fırça, yapma çiçek, pul, payet, boncuk işleme, tiğ örgü işleri, ip ve organları, tarhana, erişte, mantı gibi ürünleri işyeri açmaksızın satanlardan bu ürünleri, pazar takibi suretiyle satılması ile ticari, zirai veya mesleki faaliyetleri dolayısıyla gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olanların düzenledikleri hariç olmak üzere; düzenlenen kermes, festival, panayır ile kamu kurum ve kuruluşlarınca geçici olarak belirlenen yerlerde satanlar) hizmet akdiyle herhangi bir işverene tabi olmaksızın sürekli ve kazanç getirici yapan kadın isteğe bağlı sigortalılar 1/10/2008 tarihinden itibaren daha az malullük, yaşlılık, ve ölüm sigortaları ile genel sağlık sigortası primi öderler.

-Kadın isteğe bağlı sigortalı vergiden muaf işleri yaptıklarını ilgili vergi dairesinden alacakları yazılı belgelemeleri halinde, isteğe bağlı sigortalılıkları talep tarihini takip eden günden itibaren başlatılır.

EV HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN KADIN

-5510 sayılı Kanuna 6552 sayılı Kanunla 1/4/2015 tarihinde eklenen ek 9 uncu madde ile ev hizmetlerinde (temizlik, ütü, yemek yapma, çamaşır, bulaşık yıkama, alışveriş ve bahçe işleri ile çocuk, yaşlı veya özel bakıma ihtiyacı olan kişilerin bakım işleri) çalışanlar için sürekli ve süresiz çalışma ayrımı kaldırılmıştır.

-1/4/2015 tarihinden itibaren ev hizmetlerinde aynı işverene yanında ayda 10 günden az çalışanlar iş kazası ve meslek hastalığı yönünden sigortalı sayılmıştır. Bu kişilerden emeklilik primi ödemek isteyenler için primin içinde bulunduğu ayı takip eden ayın sonuna kadar emeklilik primi ödenmesine imkan sağlanmıştır.

-Ev hizmetlerinde ayda 10 günden fazla çalışanların işverenlerine de sigortalıların primlerinin ödenmesine kolaylık getirilerek, bu sektörde çalışan kadınların kayıt dışı kalmalarının önüne geçilmiştir.